

Η Δασκάλα Ελπινίκη Παπαδοπούλου από την Κυθρέα

Χριστόδουλος Πέτσας

Γεννήθηκε στις 25.11.1913 στην ενορία Αγίου Γεωργίου της Κυθρέας από γονείς του πατέρα το Χατζηνικόλα Παπαχριστοφόρου (Παπατοφαλή) και μητέρα την Ελένη Ιακώβου. Αδέλφια της ήταν: Χρυσταλλίνη, Κωνσταντίνος, Γεώργιος, Μαρίτσα με τελευταία την Ελπινίκη.

Από την οικογένεια του πατέρα της καταγόταν η οικογένεια Παπαχριστοφόρου που ενωρίς εγκαταστάθηκε στην Αίγυπτο και βραδύτερο στην Αθήνα.

Από την οικογένεια της μητέρας της καταγόταν η οικογένεια Δημοσθένη Παπαμυρμήτζη και συνδέεται μ' αυτή η οικογένεια Κουδέλλα της Κυθρέας με εξαδέλφια τον Πρόδρομο, τον Ανδρέα, τη Χρυστάλλα (Πέπα) Κογκονή που βρέθηκαν οι μόνοι επιζώντες τότε κληρονόμοι όταν πέθανε η Ελπινίκη και κληρονόμησαν μια κατάθεση 6 χιλιάδων λιρών που αφήκε η Ελπινίκη στην Τράπεζα Κύπρου.

Τα αδέρφια της Κωνσταντίνος και Γεώργιος με την αποφοίτησή τους από το Δημοτικό Σχολείο Αγίου Ανδρονίκου Κυθρέας μετέβησαν στην Αίγυπτο όπου ζούσε η οικογένεια του θείου τους

Παπαχριστοφόρου για σπουδές στην Αλεξάνδρεια. Έδωσαν και οι δυο εισιτηρίους εξετάσεις στο Γυμνάσιο και ο Κωνσταντίνος εκρίθη άξιος από τους καθηγητές να εισαχθή απ' ευθείας στο Πανεπιστήμιο και αποτέλεσμα στην ηλικία των 18 ετών τελείωσε αισίως το Πανεπιστήμιο. Ατυχώς όμως εκεί που διέπρεψε τόσο στις σπουδές του προσεβλήθη από την ασιατική γρίπη και αναγκάστηκε να επιστρέψει στην Κύπρο. Δεν άργησε πολύ και προσβλήθηκε και ο Γεώργιος από την επάρατη ασθένεια και επέστρεψε και αυτός στην Κύπρο. Ανάμεσα στην ηλικία των 19-22 ετών πεθαίνουν και οι δυο νέοι και τους σκεπάζει το ελαφρό χώμα της πατρίδας.

Καημός ασήκωτος και βαρύτατο το πένθος της οικογένειας. Με τούτο το τέρτι και κείνο το μαράζι στάθηκε η

αφορμή να μείνουν και οι τρεις αδελφές ανύπαντρες και οι κληρονομίες τους να περιέλθουν σε συγγενικά τους πρόσωπα.

Η Ελπινίκη ήταν το μικρότερο τέκνο της οικογένειας και όσο μικρή και αν ήταν ήπια και αυτή το ποτήρι του πένθους και της θλίψεως των μονάκριβων αδελφών της.

Φοίτησε στο Παρθεναγωγείο Αγίας Μαρίας Κυθρέας ανάμεσα στα σχολικά έτη 1918-24 και ευτύχησε να έχει τις συγχωριανές μας δασκάλες Ευανθία Νικολαΐδου, Αθηνά Οικονομίδου, Χρυσταλλένη Γεωργιάδου και οι τρεις απόφοιτοι του Γυμνασίου και Διδασκαλείου Φανερωμένης και την πρώτη επιπροσθέτως Αρσακειάδα.

Στη συνέχεια η Ελπινίκη φοίτησε και αυτή στο Παρθεναγωγείο Φανερωμένης ανάμεσα στα έτη 1924-27 και στο Διδασκαλείο Φανερωμένης 1927-30 όπου πήρε το πτυχίο δασκάλας. Επιπροσθέτως πέρασε τις Αγγλικές Εξετάσεις Ordinary το 1933.

Μετά την αποφοίτηση της το 1930 υπήρχε ανεργία διδασκαλισσών γι' αυτό προηγούντο στο διορισμό ένας αριθμός διδασκαλισσών τριών εως τεσσάρων ετών και έπρεπε να περιμένει με τη σειρά της το διορισμό. Αναφέρεται επίσης πως οι δασκάλες απεσύρονταν από την υπηρεσία μετά

το γάμο τους, όπως προνοούσε ο σχετικός νόμος της αποικιακής κυβέρνησης.

Με την αφυπηρέτησή τους δεν ετύχχαναν οιασδήποτε συντάξεως εκτός ενός σχετικά μικρού φιλοδωρήματος που βασιζόταν με τον τελευταίο μηνιαίο μισθόν που έπαιρνε η δασκάλα με την αποχώρηση από την υπηρεσία λόγω γάμου πολλαπλασιαζόμενος επί τα έτη της υπηρεσίας της. Εάν λ.χ. ο μηνιαίος αυτός μισθός ήταν £7 και τα έτη της υπηρεσίας της ήταν 10 έπαιρνε το εφάπαξ φιλοδώρημα $7 \times 10 = £70$, ποσό για την εποχή όχι σημαντικό.

Η Ελπινίκη Παπαδοπούλου άρχισε τη διδασκαλική της σταδιοδρομία το 1934 κατόπιν επίσημου διορισμού από τον τότε Διευθυντή της Παιδείας κ. Κάλλην. Με επιστολή του ο Διευθυντής της Παιδείας ημερ. 3 Οκτωβρίου 1934 πληροφορεί την Ελπινίκη Παπαδοπούλου ότι διορίσθη ως προσωρινή αντικαταστάτρια διδασκάλισσα εν τω Παρθεναγωγείω Γερολάκκου μέχρι νεωτέρων οδηγιών με μηνιαίο μισθό £3-10- ο οποίος θα αρχίσει από την ημέραν καθ' ήν θα αναλάβετε καθήκοντα.

Θα σας πληρωθούν επίσης και εύλογα οδοιπορικά έξοδα δια τα οποία δέον να στείλετε αποδείξεις.

Αν αποδέχησθε τον διορισμόν τούτον οφείλετε να μεταβήτε και αναλά-

βητε καθήκοντα εις την νέαν σας θέσιν όσον το δυνατό ενωρίς και να με πληροφορήσητε περί τούτου μέσω της σχολικής Επιτροπείας.

Εν Γερολάκκω 7η Οκτωβρίου 1934
Προς Γραφείο Παιδείας, Λευκωσίαν,
Πληροφορώ από αύριο Δευτέραν 8η Οκτωβρίου 1937 θα αναλάβω καθήκοντα ως διδασκάλισσα εν τω Παρθεναγωγείω Γερολάκκου.

Μετά της δεούσης εκτιμήσεως
Ελπινίκη Παπαδοπούλου

Γραφείον Παιδείας 3 Οκτωβρίου 1934
Σχολικήν Επιτροπειάν
εις Γερόλακκον.

Πληροφορείσθε ότι εις την θέσιν της διδασκαλίσεως σας Ελένης Κωνσταντίνου η οποία αποχωρεί της υπηρεσίας λόγω γάμου, διωρίσθη προσωρινώς ως αντικαταστάτρια η δνις Ελπινίκη Παπαδοπούλου. Παρακαλείσθε όπως με πληροφορήσητε όταν αναλάβη καθήκοντα.

Κάλλην
Διευθυντής Παιδείας

Έντιμον Διευθυντήν Παιδείας,
Λευκωσίαν,
Έντιμε Κύριε, Λαμβάνομεν την τιμήν να πληροφορήσωμεν την υμετέραν Εντιμότητα ότι η διορισθείσα διδασκάλισσα Ελπινίκη Παπαδοπούλου ανέλαβε καθήκοντα εις το σχολείον μας την 8ην Οκτωβρίου 1934

Διατελούμεν της Υμετέρας Εντιμότητας ευπειθείς θεράποντες
Μ Λαβάδης, Μουκτάρης

Αζάδες
Χαράλαμπος Μιχαήλ
Παύλος Ιωάννου
Πιστοποιητικόν Υγείας
Ο Επαρχιακός Ιατρός Λευκωσίας, αναφορικά με τους κανονισμούς της Αποικιακής Κυβερνήσεως εξέτασα την διδα Ελπινίκην Παπαδοπούλου από την Κυθρέα και βρήκα αυτήν φυσικώς και διανοητικώς κατάλληλην να ανταποκριθή στα καθήκοντά της ως διδασκαλίσεως.

Επαρχιακός Ιατρός Λευκωσίας
27.7.1935

Γραφείον Παιδείας, Λευκωσίας
15.6.1935

Διδα, Ελπινίκη Παπαδοπούλου
Πληροφορείσθε ότι από 1.9.1935 μετατίθεσθε από Γερόλακκο εις Παρθεναγωγείο Ζώδιας ως βοηθός διδασκάλισσα. Οφείλετε να με ειδοποιήσετε μέσω της Σχολικής Επιτροπείας με την ανάληψη των καθηκόντων σας εις την νέα σας θέση.

Κάλλην, Διευθυντής Παιδείας

Διευθυντή Παιδείας
Λευκωσία.

Εντιμότητε,

Οι αποτελούντες την Σχολική

Επιτροπείαν Ζώδιας λαμβάνομεν την τιμήν να πληροφορήσωμεν την Υμετέραν Εντιμότητα ότι η διδασκάλισσα Ελπινίκη Παπαδοπούλου ανέλαβε καθήκοντα εις το σχολείο μας την 7.9.1935.

Μετά πάσης τιμής
Μουχτάρης

Αζάδες
Γραφείο Παιδείας
1ην Δεκεμβρίου 1956.

Διδα Ελπινίκη Παπαδοπούλου
Διδασκάλισαν εις Ζώδια.

Πληροφορείσθε ότι το ζήτημα της μονιμοποιήσεώς σας εις το τακτικόν προσωπικόν των δημοτικών σχολείων δεν θα εξετασθή εάν δεν μου στείλετε πιστοποιητικόν βρεττανικής υπηκοότητος.
Cullen Director of Education

Γραφείον Παιδείας, Λευκωσία
16.12.1937
Διδα, Ελπινίκη Παπαδοπούλου
Διδασκάλισαν Ζώδιας
Πληροφορείσθε από 1.1.1938 μονιμοποιείσθε εις την Δ' τάξιν των διδασκαλισσών.
Διευθυντής Παιδείας Κάλλην
Γραφείον Παιδείας, Λευκωσίαν
3.9.1939
Διδα, Ελπινίκη Παπαδοπούλου

Διδασκάλισαν Ζώδιας,
Πληροφορείσθε ότι από 10.9.1939 προάγησθε όπως ενεργήτε ως διδασκάλισσα τρίτης τάξεως. Bendway
Πρ. Διευθυντής Παιδείας
Έντιμον Διευθυντή Παιδείας,
Λευκωσίαν,
Έντιμε Κύριε,
Δι' επιστολής υμών 3 Σεπτεμβρίου επληροφρήθην ότι από 10.9.1939 επροβιβάσθην εις την τρίτη τάξιν καταλόγου των διδασκαλισσών. Δυστυχώς παρετήρησα ότι δεν μου εστάλη μισθός συμφώνως προς την προαγωγήν και παρακαλώ εάν έγινε λάθος να διορθωθή.
Ζώδια 3.10.1939
Μεθ' υπολήψεως
Ελπινίκη Παπαδοπούλου
Διδασκάλισσα Ζώδιας

Γραφείον Παιδείας, 9, Νοεμβρίου 1939
Διδα, Ελπινίκη Παπαδοπούλου
Διδασκάλισσα Ζώδιας,
Έλαβον την επιστολή σας ημερ. 3.9.1939 εν σχέσει με το ζήτημα του μισθού σας και εις απάντησιν σας πληροφορώ ότι από 10.9.1939 εξετελείτε χρέη διδασκαλίσεως τετάρτης τάξεως και ότι η προαγωγή εις την τάξιν αυτήν ήρχισε 28.9.39 και όχι 10.9.39 ως αναφέρετε. Η διαφορά του μισθού σας 28.9.39 μέχρι 31.10.39 θα σας πληρωθή με το

μισθόν σας του Νοεμβρίου 1939,
Runaway Προσ. Διευθ. Παιδείας,

Γραφείον Παιδείας, 14 Ιουνίου 1940,
Διδα, Ελπινίκη Παπαδοπούλου
Διδασκάλισαν εις Ζώδιαν
Πληροφορείσθε ότι από της 9ης
Σεπτεμβρίου 1940 μετατίθεσθε από
Ζώδια εις Κυθρέα, ΠαρθENAγωγειο
Αγίας Μαρίας. Οφείλετε να με πλη-
ροφορήσετε μέσω του Προέδρου της
Σχολικής Επιτροπής την ημερομηνίαν
αναλήψεως καθηκόντων εις την νέαν
σας θέσιν.

Κάλλην, Διευθυντής Παιδείας

Εν Κυθρέα, 10η Σεπτεμβρίου, 1940
Διευθυντή Παιδείας
Λευκωσίαν.

Λαμβάνω την τιμήν να πληροφορήσω
υμάς, ότι η διδασκάλισσα Ελπινίκη
Παπαδοπούλου ανέλαβε καθήκοντα
εις το ΠαρθENAγωγειο Αγίας Μαρίας
Κυθρέας την 9η Σεπτεμβρίου 1940
Χρ. Καττάμης,
Δήμαρχος Κυθρέας

Γραφείον Παιδείας
17.12.1940

Διδα, Ελπινίκη Παπαδοπούλου
Διδασκάλισαν Κυθρέας
Πληροφορείσθε από 1.1.1941 μονι-
μοποιείσθε εις την 3η τάξιν των διδα-
σκαλισσών.
Κάλλην, Διευθυντής Παιδείας

Έντιμον Διευθυντήν Παιδείας
Λευκωσία

Εντιμότητε,
Συνήθως κατά τας αρχάς
Σεπτεμβρίου γίνονται συμπληρωματι-
καί μεταθέσεις και διορισμοί διδασκά-
λων.

Επειδή διαδίδεται εν Κυθρέα, ότι
πρόκειται να κλείσει μια θέσις εις το
σχολείον εις το οποίον εργαζομαι,
λαμβάνω την τιμήν να σας παρακαλέ-
σω όπως κανονισθή η μετάθεσις αυτή
και να σας γνωρίσω ότι πρέπει να
παραμείνω εις την θέσιν μου διότι,
1. Νομίζω ότι εις το εκπαιδευτικόν
και ηθικόν μου μέρος δεν υπάρχει
λόγος να μετακινηθώ.

2. Μόνον τρία έτη έχω εργασθή εις
το χωριόν μου.

3. Έχω ευθύνας ανδρός εις την οικο-
γένειάν μου από την οποίαν ο Χάρων
εθέρισεν όλους τους υιούς της.

4. Η υγεία των γονέων μου έχει κλο-
νισθεί τα μέγιστα. Η σκέψις ότι η
Υμετέρα Εντιμότητα και μόνον με την
εργασίαν μου δύναται να με κρατήση
εις την θέσιν μου, μου δίδει το θάρ-
ρος ότι θα απορρίψη οιαδήποτε προ-
παγάνδαν υπέρ της μεταθέσεώς μου.
Ευγνωμονώ πάντοτε ύμας δια την
αναγνώρισιν της εργασίας μου, και
τώρα λυπούμαι διαδόσεις κατά το
μάλλον, ή ήττον ακριβώς με ανάγκασ-
σαν να σας ενοχλήσω, έστω και δια

πρώτην φοράν.

Εν Κυθρέα τη 25η Αυγούστου 1943.

Μετά πάσης τιμής

Ελπινίκη Παπαδοπούλου

διδασκάλισσα Κυθρέας

Έντιμον, Κύριον Διευθυντήν Παιδείας
Λευκωσίαν

Εντιμότητε,

Λαμβάνω την τιμήν να παρακαλέσω την υμετέραν Εντιμότητα, όπως κατά τας προσεχείς μεταθέσεις διδασκαλισσών παραμείνω εις την θέσιν εις την οποίαν εργαζομαι τώρα.

1. Γνωρίζω ότι συνάδελφος η οποία έχει υπηρετήσει επί δεκαετίαν σχεδόν εις Κυθρεάν, ζητεί και επιμένει με διάφορα μέσα να με εκτοπίσει και να καταλάβη την θέσιν μου προ της συμπληρώσεως της πενταετούς υπηρεσίας μου.

2. Νομίζω ότι εις το εκπαιδευτικόν και ηθικόν μέρος δεν υπάρχει λόγος να μετατεθώ.

3. Η οικογένειά μου έχει ανάγκην της προστασίας μου, διότι οι αδελφοί μου έπεσαν θύματα εις τον βωμόν των γραμμάτων.

Μου φαίνεται ότι μια επίσκεψις της Υμετέρας Εντιμότητος εις το σχολειον μας και μια του Εντίμου κ. Henry και του κ. Κώστα Χριστοδουλιδη εις Ζώδια με 70 παιδιά εις την τάξιν μου είναι αρκετά δια να με κρατήσουν εις την θέσιν μου.

Ευγνωμονώ πάντοτε την Υμετέραν Εντιμότητα και την θεωρώ ως ιερόν δι' εμέ πρόσωπον δια την αναγνώρισιν της υπηρεσίας μου και λυπούμαι διότι αναγκάζομαι να την ενοχλήσω επειδή φθονερά πρόσωπα υποσκάπτουν την μετάθεσιν μου, όχι μόνον τώρα, αλλά από το πρώτον έτος του διορισμού μου εδώ.

Εν Κυθρέα τη 19η Ιουλίου 1944.

Μετά σεβασμού

Ελπινίκη Παπαδοπούλου

Διδασκάλισσα Κυθρέας.

Από τις πιο πάνω επιστολές της Ελπινίκης Παπαδοπούλου προς τον Άγγλο Διευθυντήν Παιδείας διακρίνεται η διδακτική της ικανότητα και η ευσυνείδητη πρόθεσή της να επιτελέσει στο ακέραιο το διδακτικό της έργο που η πολιτεία της ανέθεσε και η οικογένεια ενεπιστεύθη τη μόρφωση των τρυφερών βλαστών της Κύπρου.

Άριστα καταρτισμένη στο διδακτικό της έργο η Ελπινίκη και γεμάτη ζήλο και ενθουσιασμό κατόρθωσε να φθάσει τον πιο ψηλό βαθμό αποτελεσμάτων και πέραν των προσδοκιών της.

Τα αποτελέσματα της ευσυνείδητης εργασίας αναγνώρισε η Αρμόδια Αρχή Παιδείας με τις αλληπάλληλες προαγωγές της Εκπαιδευτικής Ιεραρχίας και σε καιρούς μάλιστα υπο αντίξοες συνθήκες εργασίας εν μέσω πληθώρας μαθητών 70 και 90 σε κάθε

τάξη, με έλλειψη διδακτικών βιβλίων και εποπτικών μέσων, ακατάλληλων κατοικιών που η Αποικιακή Διακυβέρνηση επέβαλλε στην Κοινότητα να εξευρίσκη για την δωρεάν στέγαση των δασκάλων εν τούτοις η εξεύρεσή τους στα χωριά ήταν δύσκολη. Το σπουδαιότερο όλων ήταν οι φθονεροί συνάδελφοι που προσπαθούσαν να μειώσουν το κύρος και την προσωπικότητα της συναδέλφου των.

Η πιο κάτω επιστολή του Διευθυντού Παιδείας με ημερομ. 27 Ιουλίου 1944 προς την Ελπινίκη προσωπικά δείχνει την αναγνώριση της εργασίας που έγινε στο σχολικόν κήπον Κυθρέας. Προς το Διευθυντή και τους λοιπούς ενδιαφερομένους δασκάλους.

Μεγάλως ηυχαριστήθην από την έκθεσιν την οποίαν έλαβον τελευταίως από τον Διευθυντή Γεωργίας σχετικώς με την καλήν εργασίαν την οποίαν έχετε κάμει εις τον σχολικόν σας κήπον.

Οι σχολικοί κήποι παρέχουν αναμφιβόλως τα καλύτερα πεδία, εντός των οποίων οι μαθηταί, ιδιαιτέρως οι μαθηταί των χωρίων, οι οποίοι θα γίνουν οι γεωργοί του μέλλοντος, δύνανται να ασκηθώσιν εις την ανάπτυξιν και πρακτικήν καλλιέργειαν καλών ποικιλιών σιτηρών, δένδρων λαχανικών ανθέων κ.λ.π., αλλ' εναπόκειται εις τους διδασκάλους να

επωφεληθώσιν των μέσων τούτων δια να παράσχουν εις τους μαθητάς των τοιαύτην άσκησιν και μεταδώσουν εις αυτούς ενθουσιασμόν δια την γεωργίαν.

Μεγάλως ηυχαριστήθην ως ανωτέρω ανέφερα, διότι έχω πληροφορηθεί από τον Διευθυντήν Γεωργίας ότι έχετε επιτελέσει καλήν εργασίαν προς την κατεύθυνσιν ταύτην και επιθυμώ να σας συγχαρώ όλους δια την εν λόγω εργασίαν, την οποίαν ελπίζω να εξακολουθήσετε και εις το μέλλον.

Κάλλην, Διευθυντής Παιδείας

Ο Διευθυντής της Παιδείας για να αποταθή προσωπικά προς την διδασκάλισσαν Ελπινίκη να εκφράση τις ευχαριστίες δια την καλήν εργασίαν που παρουσίασαν στον σχολικόν κήπον εξηγείται πως με υπηρεσίες και καθήκοντα συνέβαλε και αυτή εις την εν λόγω ανάπτυξη.

Γεννημένη και αυτή στην Κυθρέαν είχε τις κατάλληλες αγροτικές γνώσεις εξαιτίας των πολλών εποχιακών καλλιεργειών που εγίνοντο στην Κυθρέαν και εργατική εκ φύσεως που ήταν ανελάμβανε με προθυμίαν να συμβάλει εις την ανάπτυξη του σχολικού κήπου.

**ΤΥΠΟΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΔΙ' ΗΛΑΤΤΩΜΕΝΗ
ΣΥΝΤΑΞΙΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑ**

Κυθρέα 6 Οκτωβρίου 1947

Κυρία,
 Συμφώνως προς τας πρόνοιαις του άρθρου 42Α των περί Στοιχειώδους Παιδείας νόμων 1938-1947 λαμβάνω την τιμήν να σας πληροφορήσω, ότι επιθυμώ να εξασκήσω το δικαίωμα της εκλογής να λάβω, αντί πλήρους συντάξεως, σύνταξιν ίσην προς τα τρία τέταρτα της πλήρους συντάξεως ομού μετά φιλοδωρήματος ίσον προς δέκα φορές των ετησίων αξιάν της ούτω γενομένης ελαττώσεως εις την σύνταξιν.

Διατελώ μετά πάσης τιμής
 Ελπινίκη Παπαδοπούλου
 ΕΛΠΙΝΙΚΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Έντιμον Διευθυντήν
 Παιδείας Λευκωσίαν.

Έντιμε Κύριε,
 Λαμβάνω την τιμήν να σας παρακαλέσω όπως μου αποστείλητε την βαθμολογίαν μου τριών τελευταίων ετών της υπηρεσίας μου.

Εν Κυθρέα τη 15η Ιανουαρίου 1948.

Μετά πάσης τιμής
 Διδασκάλισσα Κυθρέας

Γραφείον Παιδείας, 27 Ιανουαρίου 1948.

Δίδα, Ελπινίκη Παπαδοπούλου
 Διδασκάλισσαν Κυθρέας

Εν σχέσει με την υπό ημερ.
 15.1.1948 επιστολήν σας, σας πληρο-

φορώ οι βαθμοί της ικανότητας σας κατά τα τρία τελευταία έτη έχουν ως ακολούθως:

1944-45	λίαν ικανός
1945-46	λίαν ικανός
1946-47	λίαν ικανός

Έντιμον, Διευθυντήν Παιδείας,
 Λευκωσία

Έντιμε Κύριε,
 Επειδή τελειώνει τώρα η πενταετής υπηρεσία μου και πρόκειται να μεταθετώ, λαμβάνω την τιμήν να παρακαλέσω την Υμετέραν Έντιμότητα, όπως με έχη υπ' όψιν της δια μίαν ανωτέραν θέσιν.

Έχω 21 έτη υπηρεσίας και την πεποίθησιν ότι προσπάθησα να κάμω το καθήκον μου όπως έπρεπε.

Εν Κυθρέα 1η Ιουνίου 1950.

Μετά πάσης τιμής
 Ελπινίκη Παπαδοπούλου
 Διδασκάλισσα Κυθρέας

Γραφείον Παιδείας,
 15 Ιουνίου 1950

Δίδα Ελπινίκη Παπαδοπούλου
 Διδασκάλισσα Κυθρέας

Πληροφορείσθε ότι από 7ης Σεπτεμβρίου 1950 μετατίθεσθε από Κυθρέα εις το Παρθεναγωγείον Φανερωμένης ως βοηθός διδασκάλισσα και μου γνωρίσετε την ανάλη-

ψη καθηκόντων σας εις την νέαν σας θέσιν.

Διευθυντής Παιδείας, Κάλλην

Παρθεναγωγείο Φανερωμένης
Λευκωσία

Διευθυντήν Παιδείας, Λευκωσίαν
Εντιμε Κύριε,

Πληροφορώ υμάς ότι ανέλαβα καθήκοντα εις το Παρθεναγωγείο Φανερωμένης ως βοηθός διδασκάλισσα από της 7ης Σεπτεμβρίου 1950.

Μετά πάσης τιμής,

Ελπινίκη Παπαδοπούλου.

Εις το Παρθεναγωγείο Φανερωμένης θέση τιμητική για την Ελπινίκη εργάστηκε με άγαστην συνεργασία μεταξύ της διευθυντριάς και των άλλων διδασκαλισσών και με παραδειγματικήν ευσυνειδησία και προσήλωση στο καθήκον για μια ολόκληρη πενταετία. Η αρμόδια υπηρεσία αναγνωρίζουσα τις υπηρεσίες της προήγαγε αυτήν εις την ανώτερη θέσιν της εκπαιδευτικής υπηρεσίας Διευθύντριαν Α΄ και με επιστολή του Διευθυντή Παιδείας εντίμου κ. Κάλλην με ημερ. 1.9.1955 διόρισε στο Παρθεναγωγείο Μόρφου.

Γραφείο Επαρχιακού
Ιατρικού Λειτουργού Λευκωσίας
20.2.1960

Ο υπογεγραμμένος Δρ. Συμεωνίδης Επαρχιακός Ιατρικός Λειτουργός Λευκωσίας πιστοποιώ ότι εξέτασα

την διδα Ελπινίκη Παπαδοπούλου και βρήκα αυτήν φυσικώςκαι διανοητικώς υγιή και δεν υποφέρει από κανένα προγονικό ή μεταδοτικό νόσημα και είμαι της γνώμης ότι αυτή είναι ικανή στο διδακτικό της έργο εις τα σχολεία Μόρφου.

Συμεωνίδης Ιατρικός Λειτουργός
Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας

Αξιότιμον Κύριον

Νίκον Παπαξενοφώντος

Επιθωρητήν Λευκωσίας

Αξιότιμε Κύριε,

Μετά μεγάλης μου λύπης αναγκάζομαι να ενοχλήσω το Γ ρ α φ ε ί ο ν - πρώτην φοράν εις τον διδασκαλικόν μου βίον-δια να σας καταστήσω γνωστόν, ότι μεταξύ διδασκαλισσών του σχολείου μου υπάρχουν διαφοραί.

Δια τούτο παρακαλώ όπως επέμβητε το ταχύτερον, δια να τερματισθεί μια κατάσταση εις την οποίαν αι προσπάθειαι μου απέβησαν μάταιαι.

Εν Μόρφου τη 9η 2.1962

Μετά τιμής

Ελπινίκη Παπαδοπούλου

Διευθύντρια Παρθεναγωγείου

Μόρφου.

Κεντρικόν Γραφείον Παιδείας,
Λευκωσίαν

Εντιμε Κύριε,

Έχω την τιμήν να σας παρακαλέσω όπως μου αποστείλετε τον κατάλογον των κενών θέσεων διευθυντριών,

διότι κατά λάθος μου απεστάλη των διευθυντών.

Μετά πάσης τιμής

Ελπινίκη Παπαδοπούλου

Διευθύντρια Παρθεναγωγείου,
Μόρφου

Ο κατώτερω τύπος μεταθέσεων να συμπληρωθή και να σταλή αμέσως προς το Κεντρικόν Γραφείον Παιδείας, Λευκωσία.

1. Ονοματεπώνυμον: Ελπινίκη Παπαδοπούλου

2. Τακτική Διεύθυνσις: Κυθρέα

3. Παρούσα: Παρθεναγωγείο Μόρφου.

4. Βαθμός: Διευθύντρια Α΄

5. Ημερομηνία Γεννήσεως: 25.11.1913

6. Είσθε έγγαμος: Όχι

7. Προηγούμενη Υπηρεσία: 27 έτη (Λεπτομέρειαι: ήτοι έτος, θέσις και βαθμός να σημειωθούν)

8. Αιτούμεναι θέσεις κατά σειράν προτεραιότητος

α. Παρθεναγωγείο Φανερωμένης.

β. Παρθεναγωγείο Μόρφου.

9. Λόγοι δια τους οποίους αι άνω θέσεις τυγχάνουν της προτιμήσεως σας.

α. Προτιμώ την 1η θέσιν, διότι είναι σχολείον εις το οποίον ειργάσθην και προηγουμένως και γνωρίζω τας απαιτήσεις του.

β. Επειδή κατάγομαι από την Κυθρέα θα είναι ευκολώτερον να επικοινωνώ με την οικογένειάν μου της οποίας τυγχάνω ο μόνος προστάτης. Η μητέρα μου υποφέρει από σοβαρό καρδιακό νόσημα και είναι ανάγκη να μεταβαίνω πλησίον της συχνότερον.

10. Εάν η θέσις την οποίαν κατέχετε επί του παρόντος δεν ζητηθεί από άλλες, επιθυμείτε όπως η παραμονή σας παραταθή; Μάλιστα, εάν είναι αδύνατος η μετάθεσις μου εις την πρώτην θέσιν.

Εν Μόρφου 2α Ιουνίου 1962

Προηγούμενη Υπηρεσία

Έτος	Θέσις	Βαθμός	Έτη Υπηρ.
1. 1934-35	Παρθεν. Γερολάκκου	Μονοδιδάσκαλον	1
2. 1935-40	Παρθεν. & Μεικτό Ζώδιας	Βοηθός 2 έτη Διδιδάσκαλον 2 έτη Πολυδιδ. 1	5
3. 1950-55	Παρθεν. & Μεικτόν Κυθρέας	Διδασκ. Διευθ. 2 έτη 8 έτη Μεικτόν βοηθός	10
4. 1950-55	Παρθεν. Φανερωμένης	5 έτη βοηθός	5
5. 1955-62	Παρθεν. Μόρφου	7 έτη	7
			<u>28</u>

Η Ελπινίκη Παπαδοπούλου παρέτεινε την υπηρεσία της εις το Παρθεναγωγείο Μόρφου και κατά το σχολ. έτος 1962-63 και συμπλήρωσε έτσι στο Παρθεναγωγείο Μόρφου 8 έτη.

Γραφείο Παιδείας
27.8.1963

Δίδα, Ελπινίκη Παπαδοπούλου
Διευθύντρια, Παρθεναγωγείου
Μόρφου.

Πληροφορείσθε ότι μετατίθεσθε από Παρθεναγωγείο Μόρφου εις Παρθεναγωγείο Ζώδιας από 7.9.1963 ως διευθύντρια Α΄.

Οφείλετε να με πληροφορήσετε μέσω της Σχολικής Επιτροπείας όταν θα αναλάβητε καθήκοντα.

Κλεάνθης Γεωργιάδης
Διευθυντής Εκπαιδεύσεως.

Εντιμον,
Διευθυντήν Εκπαιδεύσεως,
Λευκωσίαν, 9.9.1963

Εντιμε Κύριε,
Σας πληροφορώ ότι η διευθύντρια και όλον το προσωπικό του Παρθεναγωγείου Ζώδιας ανέλαβον από 9.9.1963.

Πρόεδρος Σχολικής Επιτροπείας
Ζώδιας
Τμηματάρχης Στοιχ. Εκπαιδεύσεως
Λευκωσίαν, 28 Μαΐου 1969

Εντιμότητα,

Έχω την τιμήν να παρακαλέσω υμάς, όπως μου ορίσητε συνέντευξιν δια μερικά λεπτά, ένα απόγευμα της προσεχούς εβδομάδος.

Μετά πάσης τιμής
Ελπινίκη Παπαδοπούλου
Διευθ. Παρθεναγωγείου Ζώδιας
Διευθύντρια, Παρθεναγωγείου
Ζώδιας, θα επισκεφθώ το σχολείο
σας προσεχώς
Α.Δ. Χριστουδουλίδης
6, Ιουνίου, 1969

Δίδα, Ελπινίκη Παπαδοπούλου
Διευθύντρια Α΄ Παρθεναγωγείου
Ζώδιας

Αναφερόμενος εις την αφυπηρέτησίν σας εκ της Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας λόγω συμπληρώσεως του ορίου ηλικίας την 31η Ιανουαρίου 1972 επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι ο Υπουργός ενέκρινε δυνάμει του άρθρου 53(1) του περί Στοιχειώδων Παιδείας Νόμου Αριθ. 19 του 1967, όπως παραμείνητε εν τη υπηρεσία μέχρι τέλους του παρόντος σχολ. έτους, ήτοι μέχρι 31 Αυγούστου 1972.

Γενικός Διευθυντής Υπουργ.
Παιδείας.

Λεπτομέρειαι Υπηρεσίας
Ημερομηνία Γεννήσεως 25.11.1913
1934-35 Γερόλακκος από 8.10.34-
30.6.35 Αντικαταστάτρια
1935-36 Ζώδια, επί δοκιμασία

1936-40 Ζώδια επικύρωση διορισμού
1.9.36
1940-50 Κυθρέα
1950-55 Φανερωμένης Λευκωσία
1955-63 Μόρφου Διευθύντρια
Α΄ 1.9.55
1963-72 Ζώδια Διευθύντρια Α΄
Αφυπηρέτησε την 1.9.1972

Γραφείο Γενικού
Διευθυντή Παιδείας, 17.9.72
Εσωκλειώ επιταγήν υπ' αριθ. 20198
ημ. 12.9.72 δια £2187.500 μιλς αντι-
προσωπεύουσαν φιλοδώρημα πλη-
ρωθέν εις την διδα Ελπινίκη
Παπαδοπούλου τέως διευθύντριας
Α΄ ήτις αφυπηρέτησε εις ηλικίαν 60
ετών.

Παρακαλώ όπως μοι γνωρίσετε τις
ακόλουθες πληροφορίες σχετικώς με
την σύνταξίν σας.

α. Ποία είναι η διεύθυνσις της κατοικίας σας.

β. Εάν επιθυμήτε να πληρώνησθε την
σύνταξιν σας δια προσωπικής επιτα-
γής ή εις του προσωπικού σας λογα-
ριασμού εις τράπεζαν οπότε πρέπει
να μοι γνωρίσετε την τράπεζαν εις
την οποίαν επιθυμείτε να πληρώνηται
η σύνταξις σας.

Γενικός Διευθυντής
Υπουργείου Παιδείας

Γενικόν Διευθυντήν
Υπουργείου Παιδείας, Λευκωσίαν

Έχω την τιμήν να σας πληροφορήσω
τα ακόλουθα: 1. Παρέλαβον την επι-
ταγήν αριθ. 20198 ημερομ. 12.9.72
δια ποσόν £2.187.500 μιλ. αντιπρο-
σωπευουν το φιλοδώρημά μου, κατά
την αποχώρησίν μου εκ της υπηρε-
σίας.

2. Η διεύθυνσις της κατοικίας μου
είναι: Κυθρέα

3. Επιθυμώ να πληρώνομαι την
σύνταξίν μου δια προσωπικής επιτα-
γής.

Εν Κυθρέα 15.9.1972

Μετά τιμής
Ελπινίκη Παπαδοπούλου

Η αείμνηστη Ελπινίκη με την αδελφή
της Μαρίτσα παρέμειναν εγκλωβι-
σμένες στο σπίτι τους στην Κυθρέα
με τη Β΄ εισβολή του Αττίλα στην
Κύπρο τον Αύγουστο του 1974 για
λίγες όμως μέρες.

Με τις εκκαθαριστικές εξορμήσεις
που έκαναν οι Τούρκοι στρατιώτες με
την κατάληψη της Κυθρέας ανακαλύ-
φθηκαν και οδηγήθηκαν στη Βώνη
όπως και όλοι οι εγκλωβισμένοι όλων
των χωριών της περιοχής.

Παρέμειναν στο σχολικό κτίριο και
στην εκκλησία της Βώνης για λίγες
μέρες, γιατί απελευθερώθηκαν από
αντιπροσώπους του Ερυθρού
Σταυρού δύο γηραιές και απροστά-
τευτες γυναίκες.

Η αείμνηστη Ελπινίκη εργάσθηκε για

37 συνεχή έτη στη Στοιχειώδη Εκπαίδευση και έχει επιτελέσει στο ακέραιο το διδασκαλικό της έργο με ικανότητα ζήλο και ενθουσιασμό και άφησε πίσω της άριστες εντυπώσεις μεταξύ των μαθητών και των κατοίκων στις οποίες εδίδαξε Γι' αυτό και η Αρμόδια Αρχή την αντάμειψε ανάλογα την διόριζε στις καλύτερες θέσεις των δασκάλων και προάγοντας την με αλληπάλληλες προαγωγές φθάνοντας την ύψιστην της Εκπαιδευτικής ιεραρχίας την θέσιν Διευθύντριας Α' την οποίαν υπηρέτησε για 16 συνεχή χρόνια ανα 8 στις κοινότητες Μόρφου και Ζώδιας.

Υπήρξε συνετή και συνεργάσιμη με το προσωπικό της και ποτέ δεν δημιούργησε αφορμή παραπόνων. Έμεινε προσηλωμένη στις αρετές της θρησκείας μας και ετίμησε την προγονική παράδοση. Ένας πρόγονος της ο ιερέας. Παπαχριστόφορος (κατά κόσμο Παπαττοφαλής) εθεράπευε με ευχές του ευαγγελίου μας ανίατες ασθένειες. Συγκεκριμένα θεράπευσε τη θυγατέρα του Χατζητταχήραγα που έμεινε άλαλη επί χρόνια χωρίς να βρει θεραπεία τότε από ντόπιους και εξωτερικούς γιατρούς της εποχής εκείνης.

Η αείμνηστη Ελπινίκη πέραν της ικανότητος να διδάσκει και να αναδεικνύει μαθητές άξιους και ωφέλιμους

στην οικογένεια, την κοινωνία και την πατρίδα γενικότερο είχε και την ικανότητα να στιχουργεί ποιήματα που μας έστειλε για δημοσίευση στο περιοδικό «Ελεύθερη Κυθρέα» εκφραστικό όργανο του ομώνυμου σωματείου. Με την προσπάθεια αυτή συνέβαλλε στη διατήρηση της μνήμης των τουρκοπατημένων τόπων μας για επιστροφή και δικαίωση.

1. Κυθρέα μας

Σαν τι σου λείπει μάνα μας
κι έχεις το βλέμμα ταπεινό;
Και μας απάντησε κι εκείνη
-πονάω παιδάκια μου πονώ-
Είναι δεκαοκτώ τώρα τα χρόνια
που μου έχουν φύγει τα παιδιά μου
κι έχω μείνει έρημη και σκλάβη εγώ
και μέρα νύκτα καταριέμαι
αυτό τον ύπουλο και άσπονδο εχθρό
κι από καρδιάς με δάκρυα
τον Πλάστη μας παρακαλώ
ν' ανοίξη και για μας δρόμος
ελεύθερος και ταπεινός

Ελπινίκη Παπαδοπούλου

Άνοιξε δρόμο

Άνοιξε δρόμο και θα πάμε

Ναι της Κυθρέας τα παιδιά

για ν' αντικρύσουμε τη Μάνα

ας είναι και από μακριά.

Κι όλοι μαζί θε να της πούμε

μ' ένα παράπονο πικρό

«Μην κλαις Μανούλα και θα' ρθούμε

ας μας χωρίζει κι ο καιρός.

Θα λύσουνε οι αλυσίδες

και θα λυθύνε τα δεσμά!
 Κάνε κουράγιο λοιπόν Μάνα
 κι όλοι με πόνο θα ριχτούμε
 μεσ' τη ζεστή σου αγκαλιά!
 Είναι βραχνάς για μας Μανούλα
 και παγωμένη η ξενητιά.
 Σε σένα θέλουμε να ζούμε
 μ' αγάπη και με Λευτεριά!
 Η Ελπινίκη Παπαδοπούλου σ' όλη της
 τη ζωή υπήρξε πολύ μετρημένη στα
 έξοδά της και οικονόμησε αρκετά
 χρήματα από το μισθό της. Έκτισε μια
 διπλοκατοικία στην περιοχή του
 Γυμνασίου Παλλουριώτισσας στα
 τέλη της δεκαετίας του 1950 την
 οποία ενοικίαζε επι σειράν ετών. Σ'
 αυτές κατέφυγε και κατοικούσε
 μέρος της με την αδελφή της
 Μαρίτσα τον Αύγουστο του 1974 με
 την κατάληψη της Κυθρέας και την
 προσφυγοποίηση των κατοίκων του
 βόρειου τμήματος της Κύπρου.
 Η Ελπινίκη ενόσω ζούσε διέθεσε 35
 χιλιάδες λίρες για την αποπεράτωση
 της εκκλησίας Αποστόλου Ανδρέα,
 στο Πλατύ Αγλαντζιάς. Μεταβίβασε
 δωρεάν ακόμη την άνω διπλοκατοικία
 της ολόκληρη επ' ονόματι του
 Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
 με τον όρο να δαρρυθμιστεί καταλλή-
 λως και να λειτουργήσει ως Παιδική
 Βιβλιοθήκη με την επωνυμία
 «Ελπινίκειος Βιβλιοθήκη».
 Η Ελπινίκη Παπαδοπούλου πέθανε
 στις 17 Οκτωβρίου 1995 και τάφηκε

στο Νέο Κοιμητήριο Λευκωσίας των
 Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, η
 δε νεκρώσιμος ακολουθία τελέστηκε
 στον Ιερό Ναό Παναγίας
 Ευαγγελίστριας στην
 Παλουριώτισσα. Της κηδείας προέ-
 στη ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ.κ.
 Χρυσόστομος. Κατάλληλο επικήδειο
 είπε ο πρόεδρος του σωματείου
 «Ελεύθερη Κυθρέα» κ. Χριστόδουλος
 Πέτσας στον οποίο εξήρε τις αρετές
 του άξιου τέκνου της Κυθρέας.
 Σύντομο βιογραφικό σημείωμα με τον
 άνω επικήδειο δημοσιεύθηκε στο
 περιοδικό «Ελεύθερη Κυθρέα».
 Συγκινητικό αφιέρωμα επίσης δημο-
 σιεύτηκε στο ίδιο περιοδικό από τη
 δασκάλα κ. Ειρήνη Χατζηδημητρίου
 από την Κυθρέα ύστερα από έρευνα
 που έκαμε μεταξύ των μαθητών της
 αείμνηστης Ελπινίκης που δίδαξε στα
 σχολεία της μια συνεχή δεκαετία
 1940-1950.
 Η παρούσα μελέτη αποτελεί ιερό
 μνημόσυνο της εξέχαστης Ελπινίκης
 με τη συμπλήρωση οκτώ χρόνων από
 το θάνατό της.
 Αιωνία της η μνήμη